

GEDEELD PERSPECTIEF | VERMENIGVULDIGDE MOGELIJKHEDEN
Prioriteitenplan en beleidskader
Goedgekeurd door de algemene vergadering d.d. 24.01.2005

**ASSOCIATIE
UNIVERSITEIT
& HOGESCHOLEN
ANTWERPEN**

INHOUD

1	Gedeeld perspectief, vermenigvuldigde mogelijkheden	3
2	Prioriteitenplan	4
3	Beleidskader	6

Memorie van toelichting

1	Gedeeld perspectief, vermenigvuldigde mogelijkheden	9
2	Prioriteitenplan	10
3	Beleidskader	13
	Bijlage	15

1 GEDEELD PERSPECTIEF | VERMENIGVULDIGDE MOGELIJKHEDEN

Met de oprichting van de associaties omschreef de decreetgever in een opsomming de gebieden waarin deze associaties minimaal werkzaam moeten zijn en de aard van de activiteiten die daarbij moeten ontplooid worden. De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen wil deze opdracht ten volle waar maken door niet uitsluitend op formele wijze het structuurdecreet ('Decreet op de herstructurering van het hoger onderwijs' van 4 april 2003) uit te voeren, maar ook inhoudelijke accenten te ontwikkelen.

Prioriteiten voor de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen zijn:

- (1) 'Studeren doe je in Antwerpen': de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen moet een meetbare meerwaarde realiseren in de (h)erkenning en uitstraling van het Antwerpse hoger onderwijs, het onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening, in een regionale en internationale context.
- (2) In het uitbreiden en ter beschikking stellen van de expertise rond onderwijsontwikkeling moet de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen uitgroeien tot het centrum van eigentijds en studentgericht onderwijs.
- (3) Tegelijkertijd zullen de partnerinstellingen samenwerken om een aantrekkelijk netwerk van aansluit- en doorstroommogelijkheden uit te bouwen.
- (4) Door de ontwikkeling van Associatiefaculteiten zal de accreditatie van de studiegebieden uit het twee cycli-onderwijs gerealiseerd worden.

'Gedeeld perspectief, vermenigvuldigde mogelijkheden' verwijst naar de wijze waarop de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen haar werking concretiseert. Het herkennen van een gemeenschappelijk doel laat toe om de middelen op elkaar af te stemmen en de individuele meerwaarde voor elk van de partners te vergroten.

De werkgroepen zijn de plaats van waaruit de associatie haar vorm krijgt.

In de uitvoering van het structuurdecreet gaat de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen niet voorbij aan:

- Academisering van het twee cycli-onderwijs;
- Realisatie van onderwijsvernieuwing en -ontwikkeling;
- Planning van onderzoek;
- Planning van dienstverlening;
- Internationalisering;
- Studenten en studentenvoorzieningen.

De consequenties op het vlak van kwaliteitszorg, personeel en infrastructuur moeten daarbij uitgeklaard worden.

2 PRIORITEITENPLAN

2.1 Studeren doe je in Antwerpen

'Studeren doe je in Antwerpen': de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen moet een meetbare meerwaarde realiseren in de (h)erkenning en uitstraling van het Antwerpse hoger onderwijs, het onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening, in een regionale en internationale context.

Via een uitgewerkt communicatieplan zal de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen de idee 'Studeren doe je in Antwerpen' systematisch verder verspreiden. In samenwerking met de regionale overheden zal aan het imago van Antwerpen als studentenstad gewerkt worden.

Door deze beeldvorming beoogt de associatie een gemeenschappelijk fundament voor de actieve studentenwerving door de instellingen.

Een gerichte interne communicatie maakt alle leden van de associatie (instellingen, personeel, studenten) partner in het associatiegebeuren.

2.2 Een centrum van eigentijds en studentgericht onderwijs

In het uitbreiden en ter beschikking stellen van de expertise rond onderwijsontwikkeling moet de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen uitgroeien tot het centrum van eigentijds en studentgericht onderwijs.

De oprichting van het Expertisecentrum Hoger Onderwijs (ECHO) door de universiteit is door de partners van de associatie ingecalculeerd in hun onderwijsontwikkelingsplannen. Met een naar de associatie gerichte ontplooiing van activiteiten biedt dit centrum unieke kansen. De opdrachten voor het ECHO weerspiegelen de toekomst van het Antwerpse hoger onderwijs: vernieuwende professionalisering vanuit een geactualiseerde visie op de student.

2.3 Een aantrekkelijk netwerk

Tegelijkertijd zullen de partnerinstellingen samenwerken om een aantrekkelijk netwerk van aansluit- en doorstroommogelijkheden uit te bouwen.

De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen biedt de student een breed studieaanbod met een leesbare en harmonieuze structuur. Schakel- en voorbereidingsprogramma's bouwen bruggen tussen opleidingen en instellingen.

2.4 Associatiefaculteiten

Door de ontwikkeling van Associatiefaculteiten zal de accreditatie van de studiegebieden uit het twee cycli-onderwijs gerealiseerd worden.

Voor de studiegebieden uit het twee cycli-onderwijs zet de universiteit met de betrokken instellingen gemeenschappelijke Associatiefaculteiten op. Een Associatiefaculteit manifesteert zich in de onderzoeks- en onderwijsaanpak tussen de universiteit en de twee cycli-opleidingen in functie van de accreditering. Een Associatiefaculteit krijgt de verantwoordelijkheid om het onderzoek, de gerichtheid van het onderwijs op onderzoek, en de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening van de twee cycli-opleidingen gestalte te geven.

Voor de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst, en Muziek en Dramatische Kunst is de Associatiefaculteit ook actief op het gebied van de ontwikkeling en de beoefening van de kunsten. In de samenwerking tussen de UA en de hogescholen, begeleidt de 'Associatiefaculteit Industriële Wetenschappen' de academische opleidingen Industriële Wetenschappen (Bouwkunde, Chemie, Elektromechanica, Elektronica-ICT) van de Hogeschool Antwerpen en de academische opleidingen Industriële Wetenschappen (Biochemie, Chemie, Elektromechanica, Elektronica-ICT) van de Karel de Grote-Hogeschool.

In de samenwerking tussen de UA en de hogeschool, begeleidt de 'Associatiefaculteit Nautische Wetenschappen' de academische opleiding Nautische Wetenschappen van de Hogere Zeevaartschool.

In de samenwerking tussen de UA en de hogeschool, begeleidt de *'Associatiefaculteit Ontwerpwetenschappen'* de academische opleidingen Architectuur, Interieurarchitectuur, Monumenten- en landschapszorg, Productontwikkeling, en Stedenbouw en ruimtelijke planning van de Hogeschool Antwerpen.

In de samenwerking tussen de UA en de hogescholen, begeleidt de *'Associatiefaculteit Kunsten'* de academische opleidingen Beeldende kunst, Conservatie en restauratie, Muziek, en Drama van de Hogeschool Antwerpen en de academische opleiding Beeldende kunst van de Karel de Grote-Hogeschool.

Voor de academische opleidingen waarvoor er binnen de Universiteit Antwerpen een verwante faculteit bestaat komt er een gemeenschappelijke Facultaire Academiseringscommissie.

In de samenwerking tussen de Faculteit Wijsbegeerte en Letteren van de UA en de hogeschool, begeleidt de *'Facultaire Academiseringscommissie Toegepaste Taalkunde'* de academische opleiding Vertalen en Tolken van de Hogeschool Antwerpen.

In de samenwerking tussen de Faculteit Geneeskunde, de Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen, en de hogeschool, begeleidt de *'Facultaire Academiseringscommissie Kinesitherapie'* de academische opleiding Kinesitherapie van de Hogeschool Antwerpen.

3 BELEIDSKADER

Het beleidskader, gebaseerd op het structuurdecreet, wordt binnen de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen geconcentreerd in zes gebieden. De consequenties op het vlak van kwaliteitszorg (o.m. de aandacht voor de interne systemen van kwaliteitszorg in het kader van de accreditatie), personeel en infrastructuur moeten daarbij uitgeklaard worden.

3.1 Academisering van het twee cycli-onderwijs

In het prioriteitenplan is al een duidelijke voorzet gegeven voor de wijze waarop deze Associatie de academisering wil realiseren. In de realisatie ervan liggen ook volgende doelstellingen vervat:

3.1.1 *Het doctoreren vanuit de twee cycli-opleidingen*

In de ontwikkeling van een degelijke onderzoeksomgeving is het doctoraal onderzoek onontbeerlijk. Door het ontbreken van de nodige middelen is dit voor de hogescholen braakliggend terrein gebleven. De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen wil actief stimuli bieden aan talentvolle studenten om binnen een gemeenschappelijke omgeving doctoraal onderzoek te richten. Op deze wijze wordt het onderzoekspotentieel van de hogescholen uitgebreid. Het instromen, na het doorlopen van de procedure m.b.t. vacature, van doctores in het docenten-corps van de hogescholen versterkt de onderzoeksoutput en de verwevenheid van onderzoek en onderwijs.

3.1.2 *Het onderzoek in de kunsten*

Gezien het innovatieve karakter van het onderzoek in de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst, en Muziek en Podiumkunsten, is een duidelijke methodologie noodzakelijk. Ondersteund vanuit de pragmatiek moet er op korte termijn een werkbare invulling komen voor het onderzoek in de kunsten.

3.2 Nieuwe kansen voor de professionele opleidingen

De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen wil in haar samenwerkingsverbanden de eigenheden van het professioneel onderwijs verder beklemtonen, en in de breedte van de associatie nieuwe kansen creëren.

In dit kader zal de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen voor de professionele opleidingen investeren op het vlak van:

- verdere onderwijsontwikkeling (zie 2.2 en 3.3);
- doelgerichte ontwikkeling van schakelprogramma's (zie 2.3 en 3.3);
- ondersteuning van projectmatig wetenschappelijk onderzoek (zie 3.4);
- geïntegreerde uitbouw van de posthogeschoolvorming (zie 3.5).

3.3 Realisatie onderwijsvernieuwing en –ontwikkeling

De prioriteiten (2.2) en (2.3) situeren zich op dit aspect van het beleidskader. Belangrijke deelinitiatieven (nieuwe masters, schakelprogramma's) lopen al. De eerstvolgende maanden moet zeker ook aandacht gaan naar:

3.2.1 *Een associatiebrede aanpak van het bekwaamheidsonderzoek en het bewijs van bekwaamheid voor eerder verworven competenties (EVC) en eerder verworven kwalificaties (EVK).*

De associatie kiest hierin voor een werkbaar systeem waarbij de beoordelende instantie dicht bij de opleiding staat.

3.2.2 *De verkorte toegang naar een professioneel bachelordiploma vanuit het Hoger Onderwijs voor Sociale Promotie (HOSP).*

De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen blijft bij haar standpunt dat enkel binnen het kader van een associatie bachelordiploma's kunnen afgeleverd worden. De associatie zal de discussie ten gronde voeren om tot een geëigende procedure en methodologie te komen.

3.4 Planning van onderzoek

Academisering van de twee cycli-opleidingen, zoals omschreven in beleidsprioriteit (2.4), kan niet zonder planning van onderzoek, met partners binnen en buiten de associatie. Als een werkinstrument daarvoor moet aandacht gaan naar het volgende:

Voor 1 oktober 2005 maakt de associatie een onderzoeks- en samenwerkingsreglement m.b.t. onderzoek.

Deze decretale verplichting is een uitdaging voor de associatie om eigen accenten in de onderzoeksplanning te voorzien. In het kader van het projectmatig wetenschappelijk onderzoek wordt het één cyclus-onderwijs daarin betrokken.

Daarenboven zal conform het structuurdecreet, een meerjarenplanning, ingebed in een kwaliteitszorgsysteem, ontwikkeld worden.

3.5 Planning van dienstverlening

In het kader van prioriteit (1) 'Studeren doe je in Antwerpen' is de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening een belangrijke hefboom. Behalve de afstemming en het werken naar een gemeenschappelijk meerjarenplan, ingebed in een kwaliteitszorgsysteem, moet op korte termijn gewerkt worden aan:

Zoeken naar synergiemogelijkheden binnen de postacademische en posthogeschoolvorming uit de verschillende instellingen, en andere partners uit de regio.

Een onderzoek (inventaris, analyse) moet gebeuren in functie van het optimaliseren van dit luik uit de dienstverlening.

3.6 Internationalisering

In het kader van de afstemming van de internationaliseringactiviteiten en de profilering van het internationale karakter van de instellingen van de associatie, wordt als doel op korte termijn gesteld:

Het ECTS-label voor alle partners van de associatie.

Met de knowhow die de UA heeft bij het verwerven van het ECTS-label moeten ook de andere partners hun voordeel kunnen doen en dit keurmerk behalen. De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen wil als eerste associatie dit label voor al haar instellingen.

Daarnaast zal de afstemming en samenwerking van het internationaliseringsbeleid van de partnerinstellingen, verder ontwikkeld worden.

3.7 Studenten en studentenvoorzieningen

De werking van SOVANT heeft de associatie tot een voortrekker in de sociale voorzieningen gemaakt. Een groeiend initiatief als het 'Huis van de Student' is daarvan een onmiskenbaar bewijs. Dit moet bestendig worden en opgevolgd blijven. Daarnaast zal de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen aandacht geven aan:

Het ondersteunen van een gelijke kansenbeleid dat resoluut kiest voor een brede instroom met bijzondere aandacht voor zij-instromers.

Zo'n gecoördineerd doelgroepenbeleid moet het levenslang leren stimuleren.

memorie van toelichting

1 GEDEELD PERSPECTIEF | VERMENIGVULDIGDE MOGELIJKHEDEN

De minimale opdrachten voor de associaties zijn door de decreetgever duidelijk bepaald. Daarnaast en in het bijzonder, wil de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen aan het begrip en de organisatie 'Associatie' een eigen, herkenbare invulling geven. In uitbreiding van het basisprogramma wil de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen accenten en prioriteiten leggen op vier gebieden.

Ook in haar werkwijze wil de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen zich onderscheiden van de andere associaties. 'Gedeeld perspectief' wijst op de afstemming van de partners naar een gemeenschappelijk doel: de instellingen in de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen kijken dezelfde kant op en doen dit in een duidelijk toekomstperspectief. Structurele harmonie is de basis voor afstemming en samenwerking.

'Vermenigvuldigde mogelijkheden' duidt op de nieuwe kansen en meerwaarden die de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen wil bieden aan haar leden. Het bepleit ook de inhoudelijke diversiteit. Geen verschraving maar verrijking.

De verschillende beleidsvelden (zowel vanuit het structuurdecreet als de eigen prioriteiten) worden voorbereid en vormgegeven in werkgroepen. Het zijn deze vergaderingen, samengesteld met vertegenwoordigers van de partnerinstellingen in de associatie, die de know-how en professionaliteit inbrengen voor de verschillende beleidsgebieden.

In het operationaliseren van de opdrachten uit het structuurdecreet worden de thema's in de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen gegroepeerd in de volgende rubrieken:

- Academisering van het twee cycli-onderwijs;
- Internationalisering;
- Planning van dienstverlening;
- Planning van onderzoek;
- Realisatie van onderwijsvernieuwing en –ontwikkeling;
- Studenten en studentenvoorzieningen.

Nagenoeg elk van deze thema's wordt daarenboven doorkruist door:

- Infrastructuur;
- Kwaliteitszorg;
- Personeel.

2 PRIORITEITENPLAN

2.1 Studeren doe je in Antwerpen

De territoriale concentratie van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen, grotendeels binnen het district Antwerpen, was al vóór de officiële oprichting van de associatie aanleiding voor het opzetten van de gezamenlijke imagocampagne 'Studeren doe je in Antwerpen'. De associatie ondersteunt daarmee het streven van de partners om duidelijker zichtbaar te zijn in het Vlaamse hoger onderwijslandschap. Met deze beeldvorming geeft de associatie expliciet ondersteuning aan de studentenwerving van de partnerinstellingen. Deze kernboodschap wordt daarenboven ondersteund door de Stad Antwerpen (bv. StuDay) en de Provincie Antwerpen (bv. Huis van de Student). 'Studeren doe je in Antwerpen' heeft ook een inhoudelijke consequentie: de associatie wil de troeven van deze Antwerpse configuratie beklemtonen en zich daardoor onderscheiden van de andere associaties. De nabijheid van de instellingen bijvoorbeeld, is een troef in de organisatie van overstap- en doorstroommogelijkheden. (Met overstappen wordt bedoeld het veranderen van instelling of opleiding, gedurende een opleiding. Met doorstroom wordt bedoeld het instappen in of aanvangen van een nieuwe opleiding na het voltooien van een andere opleiding.) De samenwerking op het vlak van sociale voorzieningen is een andere troef.

Ook in de internationale context werden er al initiatieven genomen: de brochure 'A Passion for Antwerp' maakt buitenlandse (uitwisselings)studenten wegwijs in Antwerpen. De associatie zal de internationale uitstraling van de partnerinstellingen duidelijk ondersteunen.

Dit alles kan niet zonder een professionele communicatie over doel en werking van de associatie naar alle betrokkenen, in het bijzonder de instellingen intern: bestuur, medewerkers, studenten

2.2 Een centrum van eigentijds en studentgericht onderwijs

Op basis van de missie, kunnen de opdrachten van het ECHO als volgt omschreven worden:

- het verstrekken van opleidingen aan (beginnende) docenten en assistenten, ten voordele van de academische loopbaan;
- de ontwikkeling van een databank 'good practices';
- thematische namiddagsessies;
- navorming voor senior docenten;
- onderzoeksactiviteiten in de domeinen vorming en opleiding;
- onderzoek naar de impact van de eigen activiteiten.

2.3 Een aantrekkelijk netwerk

De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen kiest voor een breed aanbod basisopleidingen en verdere studies. Bruggen tussen opleidingen en instellingen moeten voor de student helder zijn en duidelijk worden gecommuniceerd.

- 1 Schakelprogramma's (45 tot 90 studiepunten) tussen professionele bachelor en master.
De eerste aanzet in de uitbouw van gezamenlijke doorstroommogelijkheden zijn de schakelprogramma's voor de masters Verpleegkunde en Vroedkunde, en Sociaal Werk. Maar niet elke denkbare overstap van professionele bachelor naar master, moet tot een georganiseerd aangeboden schakelprogramma leiden. Door de werkgroep Onderwijs werd op basis van een kwantitatieve analyse een eerste selectie van drie schakelprogramma's toegevoegd. Met ingang van 2006-2007 zal er een schakelprogramma aangeboden worden voor de bacheloropleidingen Communicatiemanagement, Lerarenopleiding en Bedrijfsmanagement.
Waar er (nog) geen vastgelegd schakelprogramma is, kan een geïndividualiseerd schakelprogramma uitgewerkt worden. Voor alle bijkomende overstappen blijven de systemen van vrijstellingen op basis van diploma en/of verworven credits verder gelden.
- 2 Voorbereidingsprogramma's tussen academische bachelor en master.
De instellingen moeten deze overstappen systematisch in kaart brengen en communiceren. Voor frequent voorkomende overstappen moet een standaard voorbereidingsprogramma overwogen worden.
- 3 Nieuwe vervolgoopleidingen (bachelor-na-bachelor, master-na-master) bieden kansen op samenwerking.

2.4 Associatiefaculteiten

De academische bachelor- en masteropleidingen aan de hogescholen (het huidige twee cycli-onderwijs) moeten op het einde van het omvormingsproces (voor het einde van het academiejaar 2012-2013) aan dezelfde accreditatiecriteria voldoen als de academische opleidingen aan de universiteiten. Omdat het onderzoek aan de hogescholen momenteel onvoldoende uitgewerkt is, wordt in een academiseringsproces voorzien waarin de Universiteit Antwerpen de centrale rol speelt.

De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen ziet als logische eindconclusie van dit proces dat de academische hogeschoolopleidingen opgaan in bestaande faculteiten van de Universiteit Antwerpen of uitgroeien tot nieuwe faculteiten erbinnen. Deze finaliteit kan pas bereikt worden als volstaan is aan een aantal randvoorwaarden, o.m.:

- de financiering moet gelijkwaardig zijn;
- de kwaliteit van het onderzoek moet voldoen aan de universitaire standaarden;
- de regelgeving moet aangepast worden.

Het is de uitdrukkelijke beleidslijn van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen om dit toekomstperspectief te realiseren.

Voor het twee cycli-onderwijs uit de hogescholen voorziet het structuurdecreet in een omvormingsperiode die uitmondt bij de standaarden van het universitair onderwijs: de zgn. academisering. In die overgangsfase heeft het academiseringsproces nood aan een structuur waarbinnen onderzoek, onderwijs, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening, en de ontwikkeling en beoefening van de kunsten van de academische hogeschoolopleidingen, beter afgestemd worden op hun uiteindelijke finaliteit. Deze structuur noemen we in de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen een "associatiefaculteit".

In de overgangsfase heeft het academiseringsproces nood aan een structuur waarbinnen onderzoek, onderwijs, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening, de ontwikkeling en beoefening van de kunsten van de academische hogeschoolopleidingen beter afgestemd worden op hun uiteindelijke finaliteit. Deze structuur noemen we een "Associatiefaculteit".

Het woord is met grote zorg gekozen: het gaat niet om een "faculteit" maar bevat wel het streven om dat eindresultaat te bereiken. Het gaat nadrukkelijk om een structurelement van de associatie ("Associatie"faculteit) waarbinnen de hogescho(o)(l)(en) en de universiteit samenwerken en engagementen aangaan om het academiseringsproces in goede banen te leiden. De associatie wil in deze de decretale mogelijkheden ten volle benutten.

Het eerste belangrijke actiepoint in dit proces is het bereiken van de accreditatie van de academische hogeschoolopleidingen bij hun eerstkomende visitaties.

De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen voorziet zo vier Associatiefaculteiten (zie bijlage) die de volgende opleidingen gaan begeleiden in hun academisering:

Associatiefaculteit	Opleidingen
Industriële wetenschappen en technologie	Industriële wetenschappen: biochemie (KdG) Industriële wetenschappen: bouwkunde (HA) Industriële wetenschappen: chemie (HA en KdG) Industriële wetenschappen: elektromechanica (HA en KdG) Industriële wetenschappen: Elektronica-ICT (HA en KdG)
Kunst	Beeldende kunsten (HA en KdG) Conservatie en restauratie (HA) Drama (HA) Muziek (HA)
Nautische wetenschappen	Nautische wetenschappen (HZS)
Ontwerpwetenschappen	Architectuur (HA) Interieurarchitectuur (HA) Monumenten- en landschapszorg (HA) Productontwikkeling (HA) Stedenbouw en ruimtelijke planning (HA)

Voor deze associatiefaculteiten is de Universiteit Antwerpen de academiseringspartner. In uitbreiding daarvan is samenwerking met andere universiteiten niet uitgesloten, in sommige gevallen zelfs aangewezen.

Voor de studiegebieden uit het twee cycli-onderwijs van de hogescholen waarvoor er binnen de Universiteit Antwerpen een duidelijk aanwijsbare faculteit voorhanden is die de academisering kan begeleiden, wordt er geen associatiefaculteit opgericht maar een gemeenschappelijke *Facultaire Academiseringscommissie*. De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen voorziet zo twee facultaire academiseringscommissies:

Facultaire academiseringscommissie	Universitaire faculteit	Opleidingen
Toegepaste taalkunde	Letteren en Wijsbegeerte	Tolken (HA) Vertalen (HA)
Kinesithérapie	Geneeskunde Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige wetenschappen	Kinesithérapie (HA)

Voor de twee cycli-opleidingen wordt de accreditatie niet alleen een resultaatmeting maar ook een procesmeting. De potentialiteit om tegen het einde van het academiejaar 2012-2013 uit te groeien naar de universitaire standaarden staat daarbij voorop. In een voortgangsrapportering aan de Erkeningscommissie Hoger Onderwijs moeten de opleidingen de evolutie van hun onderwijs en onderzoek aantonen.

3 BELEIDSKADER

De taken die volgens art. 101 van het structuurdecreet minimaal aan de associaties worden opgedragen, betreffen afspraken rond planning, structurering en bewaking. De werkvelden zijn: het onderwijsaanbod, de opleidingsprofielen en –trajecten, de onderwijsvernieuwing en –verbetering, het onderzoek, de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening, en de academisering. De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen heeft die werkvelden en taken in zes pijlers bijeengebracht en bereikt daarmee een ruimer veld dan de decretale opdrachten. Alhoewel infrastructuur, personeel en kwaliteitszorg niet als pijler vermeld staan, doorkruisen zij wel de volledige beleidsorganisatie.

3.1 Academisering van het twee cycli-onderwijs

Met zeventien verschillende opleidingen in omvorming (te academiseren) is dit een omvangrijke en belangrijke taak voor de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen. Binnen deze pijler worden een aantal doelen gesteld die de academisering moeten ondersteunen en versterken.

3.1.1 *Het doctoreren vanuit de twee cycli-opleidingen*

Artikel 24 ter van het structuurdecreet voorziet in de mogelijkheid om binnen vier studiegebieden, doctoraten te laten afleveren door de universiteit: architectuur, audiovisuele en beeldende kunst, muziek en podiumkunsten, en productontwikkeling. Deze kans moet benut kunnen worden om zo de academisering te ondersteunen.

De Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen zal krachtig pleiten voor het decretaal voorzien van het doctoraat voor de twee cycli-opleidingen industriële wetenschappen en technologie, en nautische wetenschappen.

3.1.2 *Het onderzoek in de kunsten*

Binnen dit reeds veel besproken terrein bieden er zich heel veel kansen aan. Met ongeveer 1.500 studenten hebben de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, en muziek en podiumkunsten, binnen de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen een bijzondere potentie. Na jaren voorbereidend werk zal het mogelijk zijn om dit onderzoek in de kunsten voldoende te omschrijven en te operationaliseren.

3.2 Nieuwe kansen voor de professionele opleidingen

Met de jarenlange ervaring op het vlak van onderwijsontwikkeling (zie ook 2.2 en 3.3) is binnen het professioneel onderwijs van de associatie, een aanzienlijke knowhow aanwezig voor de uitbouw van een kwaliteitsvol hoger onderwijs.

Voor frequente overgangen vanuit bestaande professionele opleidingen naar academische masters worden standaard schakelprogramma's opgebouwd (zie ook punt 2.3). Waar mogelijk zal de associatie, in de realisatie van nieuwe masters, de doorstroommogelijkheden vanuit een professionele opleiding onder de vorm van een schakelprogramma voorzien. Met de overeenkomst voor de oprichting van een master Verpleegkunde en vroedkunde, inclusief het reeds lopende schakelprogramma, en een master Sociaal werk, eveneens met het bijhorende schakelprogramma, werd een eerste aanzet voor een associatiebreed onderwijsaanbod gerealiseerd.

Door een associatiebreed onderzoeks- en samenwerkingsreglement (zie ook 3.4) wordt het projectmatig wetenschappelijk onderzoek gekaderd in een gefundeerde gemeenschappelijke planning.

3.3 Realisatie onderwijsvernieuwing en –ontwikkeling

De uitvoering van het structuurdecreet impliceert dat onderwijsvernieuwing en verbetering moet aansluiten op een gezamenlijk systeem voor kwaliteitszorg. Daarenboven worden twee expliciete doelen gesteld:

- 3.3.1 Een associatiebrede aanpak van het bekwaamheidsonderzoek en het bewijs van bekwaamheid voor eerder verworven competenties (EVC) en eerder verworven kwalificaties (EVK).

Door het flexibiliseringsdecreet (Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs, d.d. 30 april 2004) dragen de associaties verantwoordelijkheid in het kader van de erkenning van eerder verworven competenties of kwalificaties. De associatie wordt validerende instantie daarvoor en zal de kwaliteit voor de bewijzen van bekwaamheid en het bekwaamheidsonderzoek moeten garanderen. Voor de beoordelende instantie kiest de associatie ervoor om die dicht bij de opleiding te situeren. Deze nieuwe gegevenheid, al dan niet in overleg met andere associaties, zal in grote mate het slagen van de flexibilisering bepalen.

- 3.3.2 De verkorte toegang naar een professioneel bachelordiploma vanuit het Hoger Onderwijs voor Sociale Promotie (HOSP).
Verschillende HOSP-opleidingen zijn vragende partij om met de (instellingen van de) Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen in zee te gaan om hun graduaatsopleidingen op het professionele bachelorniveau te krijgen. Elke opleiding heeft eigen ervaringen en specifieke verwachtingen. De expertise van de HOSP-opleidingen kan zeker in het kader van levenslang leren gevalideerd worden.

3.4 Planning van onderzoek

De uitvoering van het structuurdecreet impliceert dat de planning van onderzoek moet aansluiten op een gezamenlijk systeem voor kwaliteitszorg. Artikel 101bis van het structuurdecreet legt de aansluiting op van een onderzoeks- en samenwerkingsreglement. Dit kan best gekaderd worden in de decretale opdracht om ook een meerjarenplan voor onderzoek uit te schrijven.

3.5 Planning van dienstverlening

Dit aspect van de decretale verplichtingen werd tot op heden onterecht wat achteruit geschoven. Er is uiteraard de decretale vereiste voor een meerjarenplan dat moet aansluiten op een gezamenlijk systeem voor kwaliteitszorg. Daarenboven kan de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen belangrijke initiatieven nemen op het vlak van de afstemming van de postacademische en posthogeschoolvorming. De partners van de associatie hebben hierin de voorbije jaren een belangrijke know-how ontwikkeld die in de combinatie van alle verworvenheden de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen een unieke positie in het Vlaamse onderwijslandschap kan bezorgen.

3.6 Internationalisering

De uitstraling van de partners kan internationaal ondersteund worden door de volledige toepassing van de Europese standaarden m.b.t. uitwisseling van opleidingsonderdelen. Het ECTS-label (ECTS = European Credit Transfer System) ligt in het bereik van alle partners. Degelijke ondersteuning moet dit realiseerbaar maken.

In de geest waarin nu reeds de AUHA-taaltest, de brochure en website 'A Passion for Antwerp', het 'Erasmus Student Network' e.a. initiatieven tot stand kwamen, zal de afstemming en samenwerking van het internationaliseringsbeleid van de partnerinstellingen, verder ontwikkeld worden.

3.7 Studenten en studentenvoorzieningen

De decretale samenwerkingsverbanden in het kader van SOVANT hebben hun deugdelijkheid al bewezen. De voorzieningen voor hogeschool- en universiteitsstudenten worden op elkaar afgestemd en waar mogelijk wordt samengewerkt voor infrastructuur, bibliotheken, sport, cafetaria's, mobiliteit, cultuur, sociale dienstverlening (kotweb, jobweb, psynet,...). Met het 'Huis van de Student' krijgt dit een herkenbaar gezicht.

De groeiende flexibilisering van het hoger onderwijs heeft o.m. als doel het vergroten van de instroom in het hoger onderwijs. Niet iedereen doorloopt daarbij een standaard parcours. Er zijn ook studenten die ergens tijdens de opleiding, eventueel via EVC of EVK, aanknopen bij de opleiding (zij-instromers). Een geslaagd gelijke kansenbeleid zal ook die potentiële studenten integreren.

Bijlage: Associatiefaculteiten en Facultaire Academiseringscommissies

- 1 In het kader van de komende accreditatie van het twee cycli-onderwijs van de hogescholen worden door de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen Associatiefaculteiten opgericht.
- 2 Voor studiegebieden uit het twee cycli onderwijs van de hogescholen waarvoor er binnen het universitaire veld een duidelijk aanwijsbare faculteit voorhanden is die de academisering kan begeleiden, wordt er geen Associatiefaculteit opgericht, maar een gemeenschappelijke *Facultaire Academiseringscommissie*. Voor de opleiding Kinesitherapie is de academiseringspartner de Universiteit Antwerpen met de faculteit Geneeskunde en de faculteit Farmaceutische, Diergeneeskundige en Biomedische Wetenschappen, voor de opleiding Toegepaste Taalkunde de faculteit Letteren en Wijsbegeerte (studiegebied Taal- en Letterkunde).
- 3 Een Associatiefaculteit of een Facultaire Academiseringscommissie wordt georganiseerd in een samenwerkingsverband in het kader van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen.
- 4 In een Associatiefaculteit of Facultaire Academiseringscommissie werken samen:
 - . opleidingen uit één of meerdere studiegebieden van het twee cycli-onderwijs, én
 - . een aan de studiegebieden verwante vertegenwoordiging uit de universiteit.